

En KARLSTADEN - 51

GARANTI FÖR
INGENJÖRS-
MODELLER
BERÄKNADE

Sigurd Isacson's

MODELLFLYGBOK

med katalog

Från hemmasnickare till storproducent

av Jan Jangö

En underlig skapnad skramlade över gårdsplanen i allt vildare fart, lättade först på ena hjulet — ytterdelen av en sytrådsrulle — sedan på andra hjulet... ryckte upp framsdelen mot skyn och slog runt på ryggen... Det var ett »modell-flygplan», hemmasnickrat av en tioårig grabb som täljat lister av en margarinlåda och klätt skelettet med brunt omslagspapper.

Tioåringen byggde vidare, allt bättre flygplansmodeller, blev medlem i hemstaden Linköpings lilla modellflygklubb och ett år därefter dess ledare. Klubben kom då att heta »Linköpings-eskadern» och skulle redan ett år därefter bli första landsortsklubb som vann ett svenskt mästerskap. Det var eskaderledaren som tog det — Sigurd Isacson. Man skrev nu 1938. »Linköpings-eskadern» kom att skapa en ny organisation och en ny anda inom modellflyget, som var stätt i kraftig utveckling och kämpade hårt för ett statsbidrag. I denna kamp stod det av Sigurd Isacson bildade och ledda Östergötlands Modellflygförbund i spetsen och samlade 1941 alla landets modellflygare till Vadstenakonferensen med fasta krav på statsunderstöd. Det kom ett år senare i form av ett mycket stort årligt understöd från Flygvapnet.

Det blev nu Sigurd Isacson's uppgift att för Kungl. Svenska Aeroklubben författa lärobok och ut-

Forts. på sid. 21.

Du kan lita på Sigurd Isacson!

Märket garanterar en lättbyggd och billig sats med färdiga delar och lättfattlig bildbeskrivning, som gör att även en ren nybörjare lätt kan klara den. Detta hindrar inte att experter och många kända »flygare» finner stort nöje att »smälla» ihop och flyga en sådan modell (se t. ex. sid. 9).

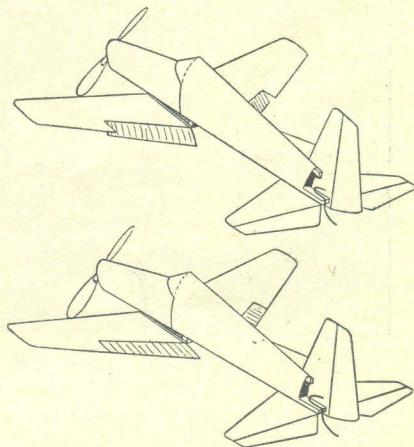
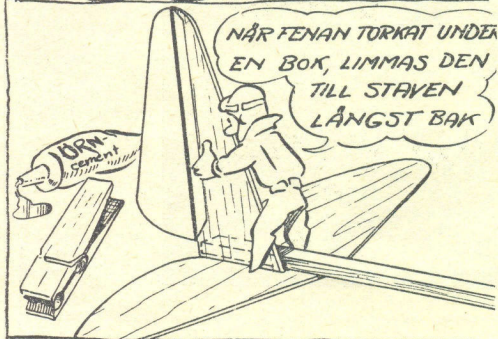
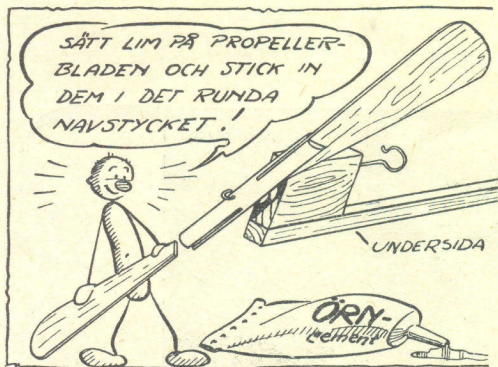

Triangeln garanterar en modell med förnämlig flygförmåga och utseende i finaste spankonstruktion. Genom noggranna utprovningar är modellen trots detta vida lättare att bygga än andra icke ingenjörberäknade satser.

ÖRN-modellerna är ingenjörberäknade av landets främsta expert och hans medarbetare — Du kan lita på Sigurd Isacson!

NYBÖRJAR- MODELLER

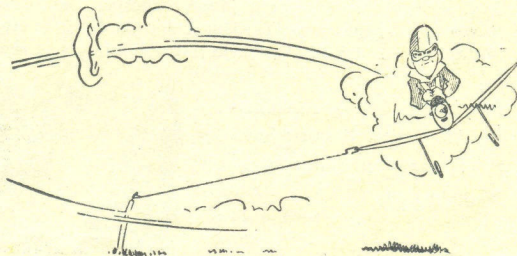
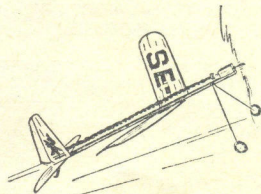
BILDSERIEN TILL VÄNSTER (som är en liten del av den jättetrevliga bildserien till nybörjarplanet ÖRNUNGEN) visar hur en STAVMODELL byggs. 1 mm balsaflick till vinge och stjärtpän, lätt gran (furu) till den enkla propellern och staven.

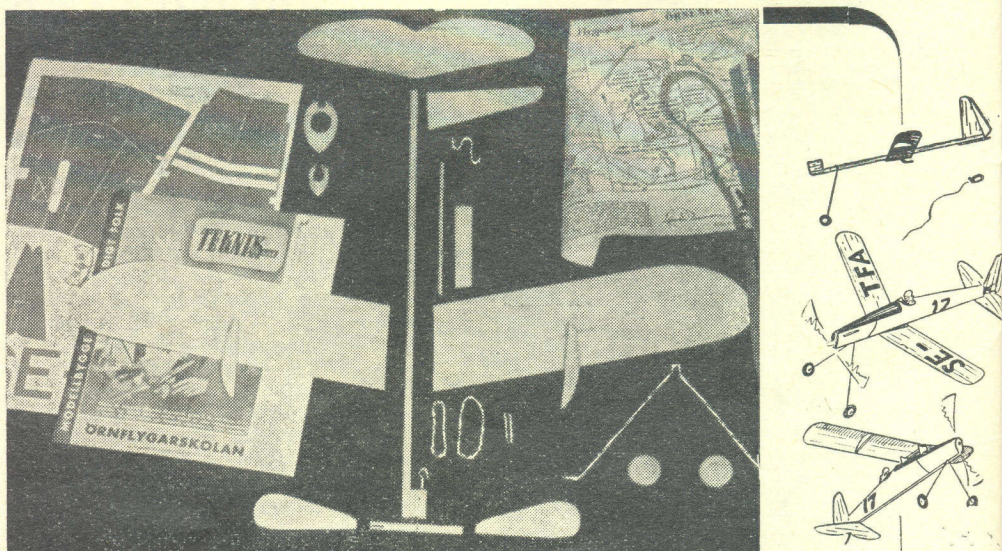
BILDERNA OVAN visar hur LANDNINGSKLAFFARNA manövreras (på världens enklaste flygplansmodell) — MUSTANG: nedfällda minskar de flyghastigheten ned till 12 km/tim. I plant läge ger de jaktplanet närmare 25 km/tim.

Alla flygexperiment är roliga och lärorika, särskilt runt polstaven, där hastigheten lätt kan mätas (nedre bilden).

Vingen fästes alltid flyttbar på staven med gummisnoddar. Klart för markstart och full fart mot skyn!

ÖRNUNGEN — en hel modellflygskola!

Alla delar i Örnungen är fullständigt färdiga. Hopsättning och flygning visas helt och hållet med roliga bildserier (man behöver faktiskt inte ens kunna läsa!).

En enkel nybörjarmodell har ju aldrig varit särskilt rolig att äga om den aldrig kan bli annat än en stavmodell, så olik ett flygplan som helst! När Örnungen utgavs efter årslångt provningsarbete blev den en klar succé och slog formligen ut de gamla typerna. Ett enklare gummi-motorplan finns inte!

Den enda besvärliga detaljen är redan klar: propellern är monterad och färdiglagrad med noga beräknad riktning av axeln. Landställ och gummikrok är också färdigböjda (förutom att alla trädelar givetvis är färdiga att sättas ihop på en halvtimme).

Vid provflygning med Örnungen visar den sin sensationella flygförmåga; stiger ledigt över ett 5-våningshus och glidflyger långa sträckor. På staven kan byggas upp en riktig kropp med två färdiga spant och färdigtryckta »skalplåtar» av

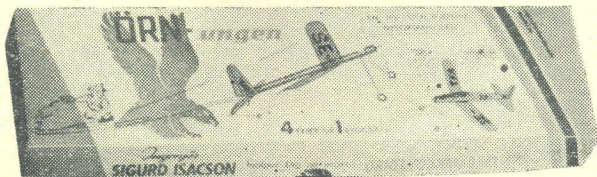
specialpapper. Härigenom får byggaren med en gång ett verkligt sportflygplan (se bilden i mitten)!

Det är mycket lärorikt att studera effekten av den välformade, vackert påbyggda kroppen. En helt ny typ får man ut när man lägger på vingbaldakinen över kroppen och får ett HÖGVIKAT SPORTPLAN (se nedre bilden). När man sedan provat tre olika ur den ändå synnerligen prisbilliga satsen, kan man göra om modellen till ett enkelt men välflygande GLIDPLAN (se övre bilden). Den extra medföljande »Örn-flygskolan» visar hur planet kan bogseras högt upp med startlina.

Kan även flygas med JETEX. I varje byggsats medföljer en specialinstruktion hur man fäster reaktionsmotorn. (Se JETEX-MOTORER!)

Alla delar färdiga, bildbeskrivning mm. Kronor 3:90
ÖRNUNGEN finnes även färdigbyggd.

Se nästa sida.

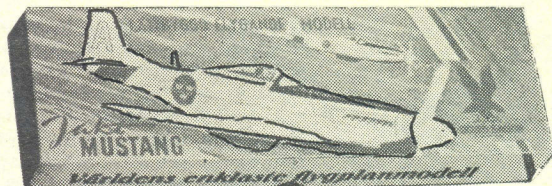
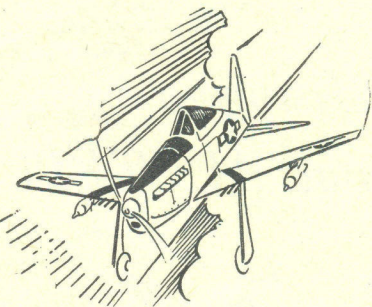

Jakt-MUSTANG

— "världens enklaste flygplanmodell" —

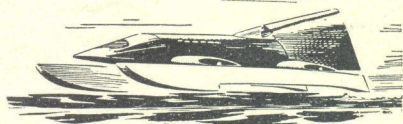
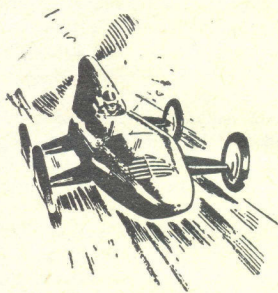
har jaktplanetets svepande farlinjer och flyger som ett jaktplan. Den kan starta från marken och flyger utomhus, inomhus (runt polstav), konstflygning, racerflygning.

Byggsatsen innehåller färdigstansade balsadelar, aluminiumfärgad klädsel med alla detaljer i färgtryck, svenska och amerikanska emblem, färdiga propellerdelar, polstav och gummimotor.

LÄTTBYGGDA NYBÖRJARPLAN

Typ	Spännvidd	Motortyp	Flygvikt (med motor)	Pris
ÖRNUNGEN	460 mm	g-motor	30 gr	3: 90
Jakt-MUSTANG	410 mm	g-motor	35 gr	4: 85
ÖRNUNGEN FÄRDIGBYGGD med tillbehör i elegant presentkartong				6: 45

BLUE BIRD

är en ståtlig propellerdriven racerbil liknande den världsberömda rekordbilen. Kör inomhus (även runt polstaven), utomhus, på is med medar och på vatten med flottörer. Stark gummimotor ger 50 km fart på slät körbana. Byggsatsen har färdigstansade trädetaljer, färdig aluminiumpropeller — klar att vrida upp — färdiga metalldelar och kraftig blåcreme-röd kaross.

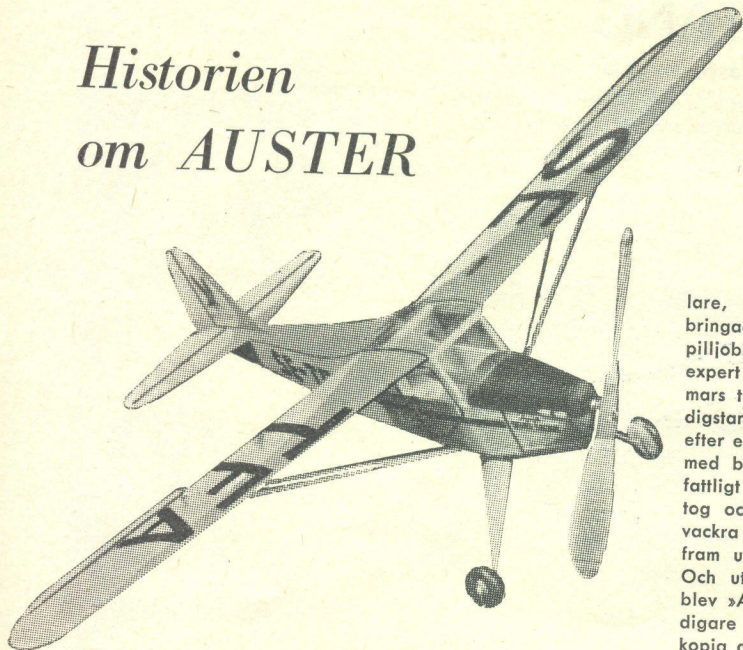
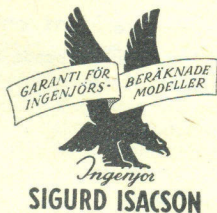
FLOTTÖRER till Blue Bird

Med denna trevliga flottörsats förvandlar man på några timmar Blue Bird till en FLOTTÖR-RACERBÅT. Satsen är synnerligen lättbyggd och innehåller färdigt lager och axel även för vattenpropeller.

LÄTTBYGGD RACERBIL

BLUE BIRD längd 420 m. med färdig aluminiumpropeller	4: 85
FLOTTÖRER till Blue Bird	2: —

Historien om AUSTER

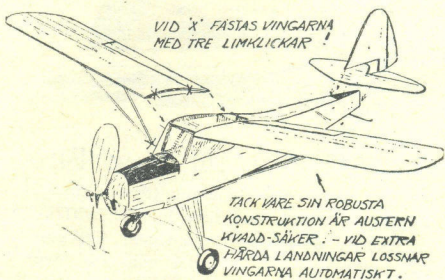
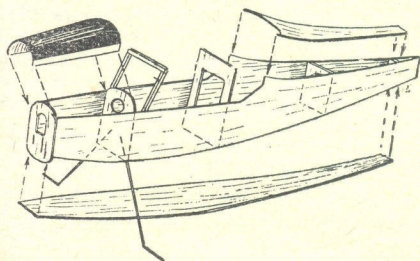

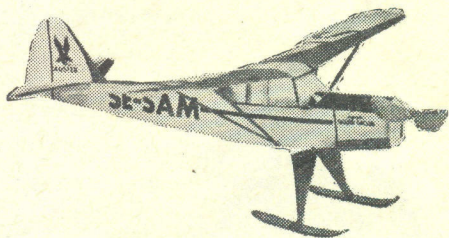
lare, att bygget med en gång bringades ned från en veckas pilljobb, som endast en erfaren expert kunde klara, till ett par timmars trevligt arbete. De helt färdigstansade delarna sammansattes efter en klar och enkel vägledning med bilder. Bygget blev så lättfattligt att ofta hela familjen deltog och med förtjusning såg det vackra lilla flygplanet snabbt växa fram ur byggarens egna händer. Och utseendet! Trots snabbbygget blev »Austern» till skillnad mot tidigare modeller en verklig liten kopia av sin förebild, det eleganta engelska sportplanet, som i sin

Fram till år 1947 var modellflyget en ren tävlingshobby begränsad till några få tusen skickliga utövare i landet. Några försökte sig också på att bygga de komplicerade skalenliga flygplanmodellerna, men den svåra konstruktionen av massvis med ribbor, spant och spryglar samt den osanna reklamen att de kunde »flyga utmärkt» begränsade intresset till ett fåtal experter. Så kom då en helt ny typ av modellplan i handeln, som med en enda gång vidgade modellplanbygget till 10-faldig omfattning, till praktiskt taget varje svenskt hem, till 100.000 pojkar. Den modellen hette »Austers». Vad var det då för märkvärdigt med »Auster», eftersom den kom att bilda skolan till ett helt nytt modellflyg med så oanad spridning? Jo, konstruktionen var så mycket enk-

3-sitsiga version används mycket i vårt land. Den hade riktig kabin, dörren kunde öppnas och last inläggas med vilken modellen kunde lyfta och visa sin prestationsförmåga precis som förebilden i luften! Landstället fjädrade och höll för vilken smäll som helst... T. o. m. vingarna var så konstruerade att de vid en hårdare smäll lossnade — utan att gå sönder. Hela modellen var så stark, att den klarade den omildaste behandling i luften även av en nybörjare i detta flygkonstens första steg...

Men flygförmågan var ändå säkerligen det som verkligen gav »den nya tidens modellflyg» luft under vingarna: medan tidigare modellplan genom byggsvårigheten i de flesta fall aldrig blev så färdiga att de kunde flyga riktigt, så såg

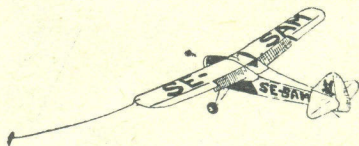

Auster-ritningens lille flyginstruktör »Flygpojken» till att modellplanet mycket snabbt kom i luften och verkligen FLOG. Inte många minuter eller kilometer flög »Auster», men den kunde i stället flyga lika bra inomhus som ute. Och med inomhusflygningen runt polstav lancerade ingenjör Sigurd Isacson en av de mest lärorika och roliga hobbies som svenska pojkar någonsin haft. En fascinerande start... ett varvs rullning med ökande fart, lättning och stigning varv efter varv... och så landningen med mjuka studsar precis som förebilden.

POLFLYGNINGEN gav också rika möjligheter att prova vilken last »Auster» kunde lyfta med, vil-

ken fart den kunde komma upp i o. s. v. Här kom också en annan viktig nyhet in: de rörliga rodren och fällbara vingklaffarna. När vingklaffarna nedfälldes ökade broms- och bärcraft i vingen så att modellens landningsfart nedbringades skalenligt till fjärdedelen av toppfarten. Så kom »Auster» att skapa ett helt nytt modellflyg, som blivit känt och utövat av praktiskt taget varenda svensk pojke. »Auster» ligger fortfarande i toppen men har fått en hel rad efterföljare i samma specialföretag, som med en stab av landets skickligaste specialister arbetar med ett

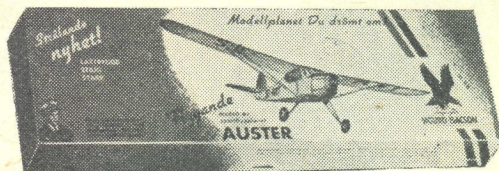

enda mål för ögonen: att ge de svenska pojkar-na den moderna tidens roligaste och värdefullaste hobby, bygge och flygning med flygplansmodeller. Flera än vi tror kommer därmed att grundlägga sin framtid som tekniker, konstruktörer och flygare i trafik- och militärflyget.

CHRISLEA ACE

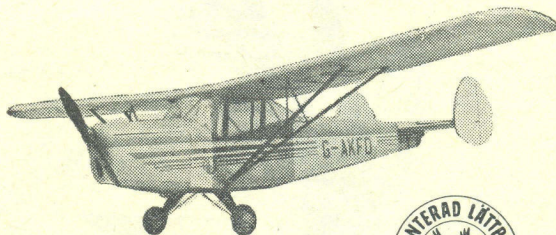
är en vacker skalamodell av det senaste engelska sportplanet och av Auster-typ. ACE har en spännvidd på 400 mm och flyger lika bra ute som inne (runt polstav).

Lämplig färg: TESTORS färgdope, svart, standardflaska 0:75; för detaljer som hjulringar, propeller, rodermarkering.

AUSTER och SAFIR har

- färdigstansade delar
- skalplåtar i färg
- flygpropeller
- äkta gummitotor
- hjul och polstav
- svenska emblem
- trevlig bildinstruktion

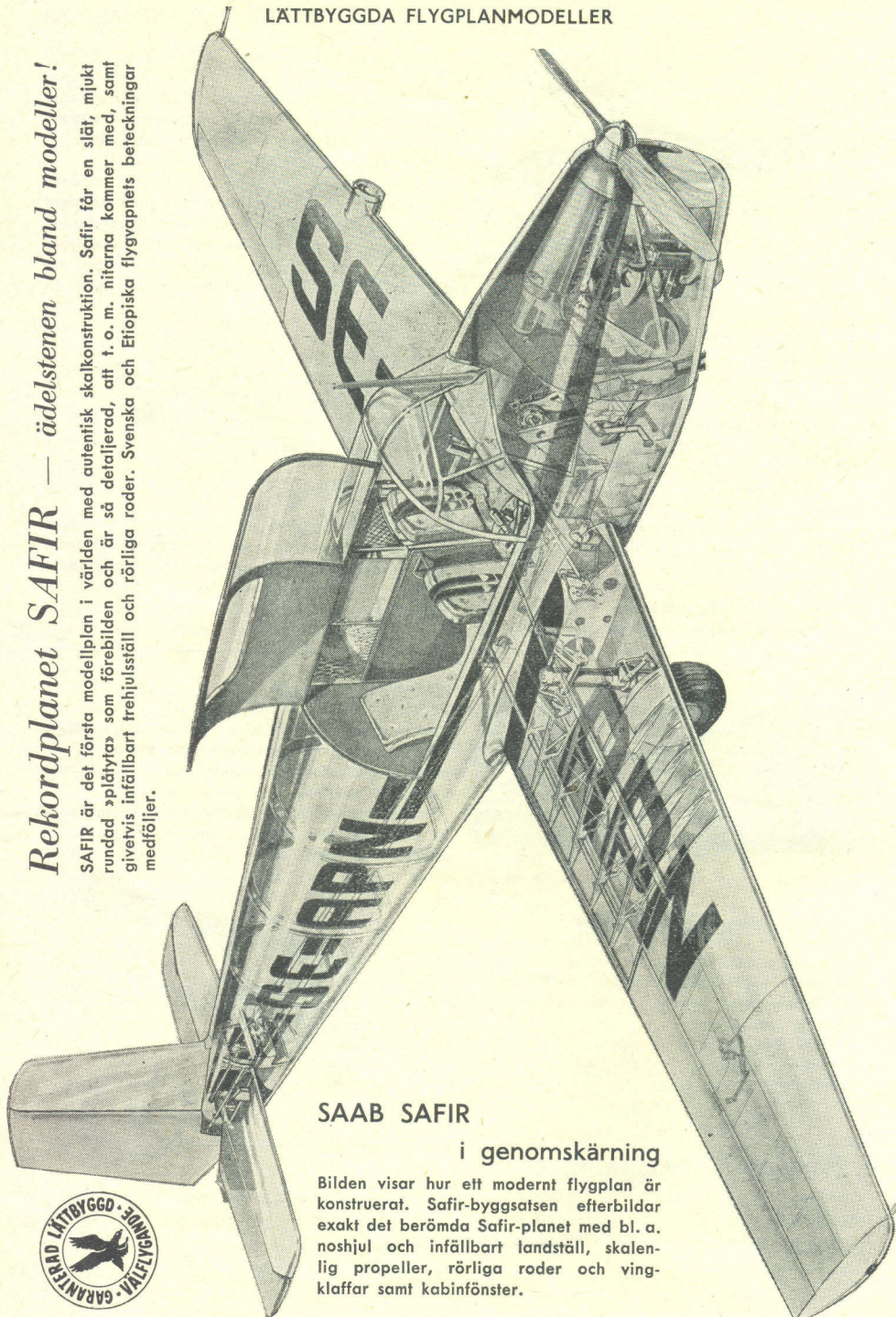

LÄTTBYGGDA FLYGPLANMODELLER

Typ	Spännvidd	Motortyp	Flygvikt (med motor)	Pris
AUSTER.....	440 mm	g-motor	18 gr	4: 85
CHRISLEA ACE	400 mm	g-motor	18 gr	3: 90
SAFIR.....	430 mm	g-motor	35 gr	5: 90

Rekordplanet SAFIR — ädelstenen bland modeller!

SAFIR är det första modellplan i världen med autentisk skalkonstruktion. Safir får en slät, mjukt rundad »plåytas» som förebilden och är så detaljerad, att t. o. m. nitarna kommer med, samt givetvis infällbart trehjulsställ och rörliga roder. Svenska och Etiopiska flygvapnets beteckningar medföljer.

SAAB SAFIR

i genomskärning

Bilden visar hur ett modernt flygplan är konstruerat. Safir-byggsatsen efterbildar exakt det berömda Safir-planet med bl. a. noshjul och infällbart landställ, skalentlig propeller, rörliga roder och vingklaffar samt kabinfönster.

Swingkontrollmodeller

— ett steg mot verklig flygning!

Vi låter ingenjör Isacson berätta:

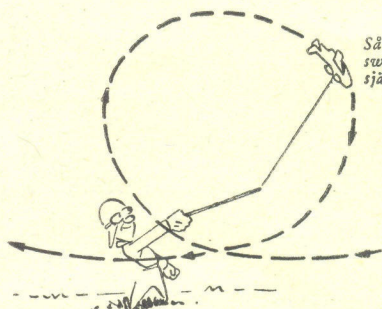
J 29 är ju en ytterst enkel flygplanmodell och styres med en enkel lina. För att förenkla den så mycket krävdes hårda prov i månader, under vilka bl. a. ett plan »exploderade» av lufttrycket vid 150 km fart!

Vid slutproven visade sig J 29 riktigt »på styva linan» och alla som försökte kunde flyga den genast! Vi satte igång en tävling och improviserade så fram ett program upptagande attackflygning mot markmål, loopings, punktlandning, hastighetsflygning, formationsflygning m. m. J 29:an får sin fart och manövrering genom en kort »kontrollspak», med vilken man drar i linan. Modellen flyger alltså i en stor cirkel och stiger vid högre fart, dyker vid lägre, precis som i verkligheten. Särskilt den första tävlingsgrenen fascinerade oss alla. En pappkartong ställdes upp, och vi »flög in» oss i höjd och avstånd. Så dök vi mot målet, och just innan det träffades »drog vi på mera gas» för att inte störta vid attacken. Målet vräktes omkull och »kärran rycktes opp» och steg igen...

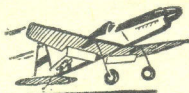
Den Etiopiske flygvaopenbefen ses ovan tillsammans med ing. Isacson flyga J 29:an.

»Det är som att själv sitta vid spakarna», sade den kände världsrekordflygaren von Rosen.

Looping

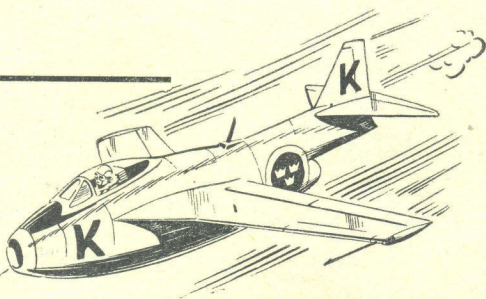
Så skapades jättesuccén J 29 med swingkontroll. Bygg J 29 och bli själv jaktflygare!

Punktlandning

J 29

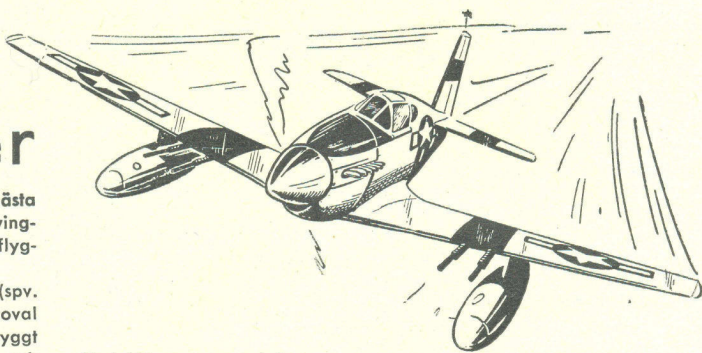

— världens snabbaste jaktplan — en sensationell nybörjarmodell. Med tunn profil kropp som möjliggör hastigheter upp till 150 km. I en rolig instruktion beskriver Luftikus och Flygpojken den lätta hopsättningen som sker utan verktyg samt hur Du tävlar med kamraterna. Vid beställning ange »J 29, 3: 90».

Invader

INVADER — invasionens bästa attackplan — en ståtlig swing-modell för avancerad flygning.

Invader är större än J 29 (spv. 410 mm) och har vacker oval flygkropp. Ett verkligt lättbyggt plan, med rörliga roder och vingklaffar. Flyger ändå bättre än J 29.

»Skalplåtar» av specialpapper och emblem tryckta i tre färger.

SWINGKONTROLLMODELLER — ett steg mot verklig flygning

Typ:	Spännvidd:	Motortyp:	Flygvikt: (med motor)	Pris:
J 29	320 mm	—	75 gr	3: 90
INVADER	410 mm	—	70 gr	4: 85

Värt att veta om gummimotorer . . .

Hur långt kan man vrida upp en gummimotor? Ja, det beror naturligtvis på vilken tjocklek och längd gummimotorn har. Men vi ville vara exaktare så vi letade reda på denna tabell i ingenjör Sigurd Isacson's »MODELLPLANSKONSTRUKTION».

Tvärsnittytan på motorn = antal strängar \times tvärsnittyta per sträng (finns på sid. 18). Högsta uppvridd. varvet = Högsta varv per cm motorlängd \times motorlängden (i cm).

HÖGSTA TILLATNA UPPVRIDNINGSVARV

Motorns totala tvärsnittyta mm ²	Högsta varv per cm motorlängd	Motorns totala tvärsnittyta mm ²	Högsta varv per cm motorlängd
5,4	28	37,8	10,6
8	23	40	10,3
10,8	19,8	48	9,4
13,4	17,8	56	8,7
16	16,2	64	8,1
21,6	14	72	7,7
24	13,3	80	7,3
27	12,5	88	7,0
32	11,5	96	6,6

TILLFÄLLIG UTFÖRSÄLJNING!

Något felaktiga byggsatser utförsäljes:

SAFIR

Förnämlig byggsats med färdiga balsadelar och färdigtryckta "skalplåtar", helt i silver och blått! Byggsats har kostat 5: 90 NU 3:90.

BLUE BIRD I.

Ståtlig propellerdriven racerbil med fjädrande, styrbara hjul, träpropeller. Färg: blå, vit och röd. Byggsats har kostat 3: 90 NU 2: 50.

FLOTTÖRER

till Blue Bird. Du förvandlar på några timmar Blue Bird till en snabb FLOTTÖR-RACERBÅT. Går även utmärkt att montera Jetexmotor på. Lättbyggd, med färdigt lager och axel för vattenpropeller. Har kostat 2: —, NU 1: 25.

OBS.! Samtliga byggsatser är ur äldre serier eller har smärre sprickor i träet, men är fullt användbara.

ÖRN-CEMENT

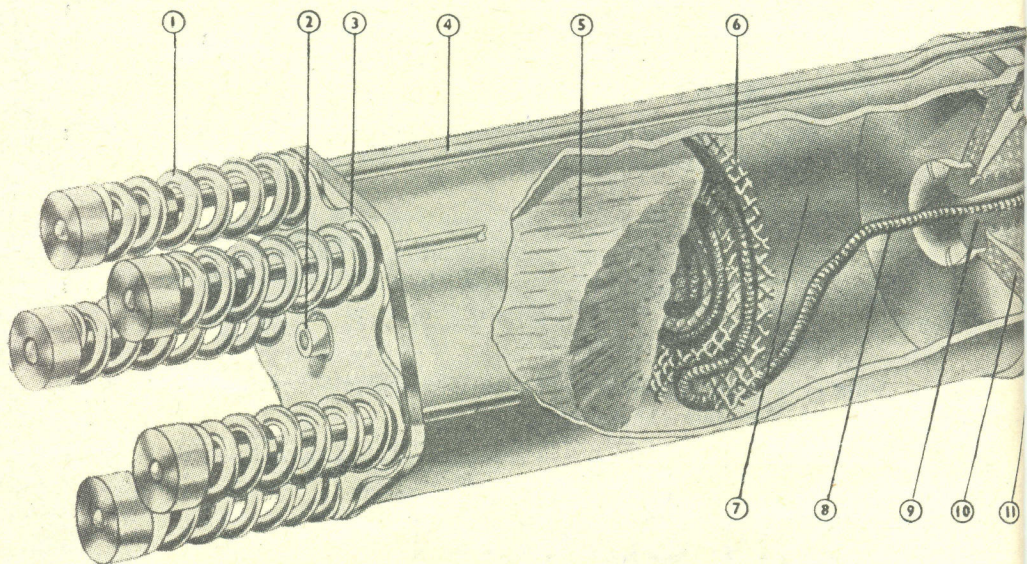
— landets bästa modellim!

- *starkt och snabbtorkande*
- *fäster lika bra trä, papper och siden på modellen*
- *bra vid lagning av möbler, porslin, läder m. m.*

Se till att Du får ÖRN-cement, tuben med ränder och ÖRN på — ett lim med ÖRN-garanti.

JETEX världens och PR

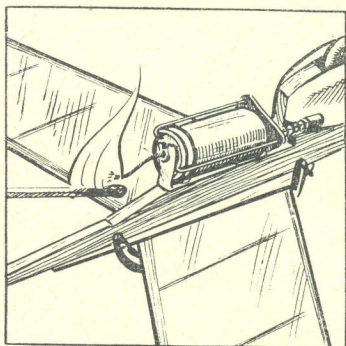

1. Säkerhetsfjädrar
2. Hål för fästskruv
3. Fjäderbricka
4. Lockhållare

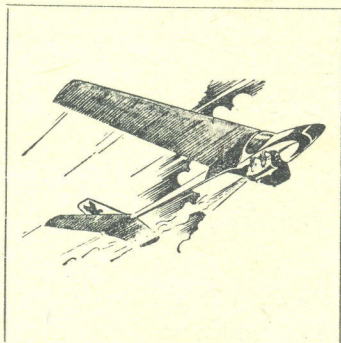
5. Fast bränsle
6. Nädstück
7. Förbränningsrum
8. Tändtråd

9. Munstycke
10. Platta
11. Lockpackning
12. Lock

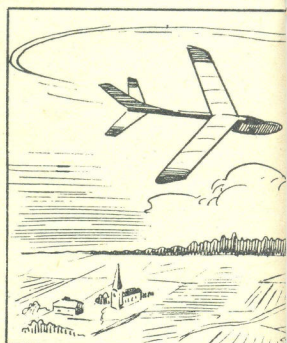
LÄTT OCH SÄKERT STARTAR DU JETEX-MOTORN

TÄNDNING — Jetex reaktionsmotor är startsäker och ofarlig.

STIGNING — En lätt Jetexmodell stiger raket snabbt till jättehöjd!

GLIDFLYKT — ingen bromsande peller, Jetex väger hälften (jämfört med diesel) och ger os glidflykt!

S SNABBASTE SBILLIGASTE MOTOR!

HUR REAKTIONSMOTORN »JETEX» FUNGERAR.

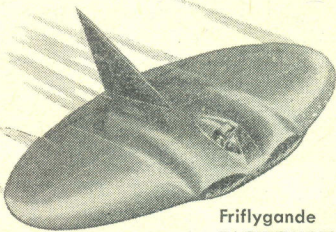
Motorn är helt i metall, se genomkärningsbil- den! Förbränningsrummet (7) mynnar bakåt (t. h.) i ett litet reaktionsmunstycke (9). Detta fasthålles av kraftiga fjädrar (1), så att ingen gas skall slippa ut genom packningen. Inuti förbrännings- rummet ligger det fasta bränslet (5) med en tändtråd (8) tätt intill. Detta är hela »mekanis- men» i stora drag. Motorn trycks fast på flyg- planet i en medföljande clip, och tändtråden tänds. Den initierar endast bränslet, vilket är av absolut explosionssäker typ. Bränslet brinner långsamt och avger stora mängder gas vilken

pressas ut genom munstyckets lilla hål med den fantastiska hastigheten av 1.300 meter i sekun- den, vilket motsvarar 4.700 km/tim eller mång- dubbelt över ljudhastigheten!

En JETEX-modell får en oerhört snabb och säker stigning. När bränslet avgått, börjar den mest härliga glidflykt man kan tänka sig.

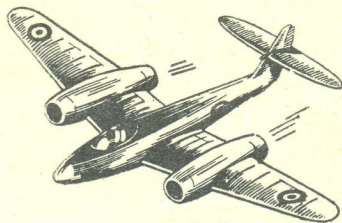
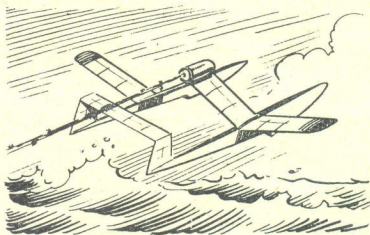
JETEX reaktionsmotor ligger flygklar i sin kar- tong med förnämlig illustrerad handledning, bränsle, fästclip, verktyg och en mängd tillbe- hör. Motorn är hundraprocentigt driftsäker. Genom att trimma den med de olika special- tillbehören kan Du öka dragkraft och fart.

JETEX öppnar en helt ny värld för Dig!

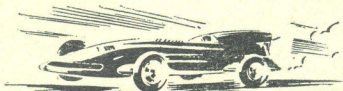
Friflygande
RACERFLYGPLAN
EXPERIMENTPLAN

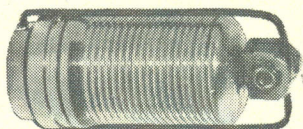
Startsäkra
SjöFLYGPLAN

Reaktionsdrivna
JAKTPLANMODELLER

Hypersnabba
RACERBÅTAR
RACERBILAR

JETEX "Junior"

en ypperlig motor för de som ämnar börja med riktiga motordrivna flygplanmodeller. Lämplig för modeller med spv. 25—45 cm och en flygvikt under 40 gr. Bränsle och tillbehör m. m. för 6—12 flygningar.

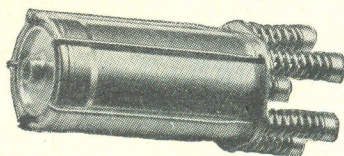
10: 75

JETEX "100"

en dubbelt så stark reaktionsmotor för modeller med spv. 45—70 cm och en flygvikt under 80 gr. Bränsle och tillbehör m. m. för 8—16 flygningar.

21: 50

För de verkliga »krutåken». Ger uppåtnådd fart och stigförmåga.

JETEX "200"

4 gånger starkare än »Junior». Ger fenomenhastigheter och vann Englands största tävling 1950. Reaktionsmotor för modeller med spv. 60—100 cm och en flygvikt under 130 gr. Bränsle och tillbehör m. m. för 10—15 flygningar.

32: 75

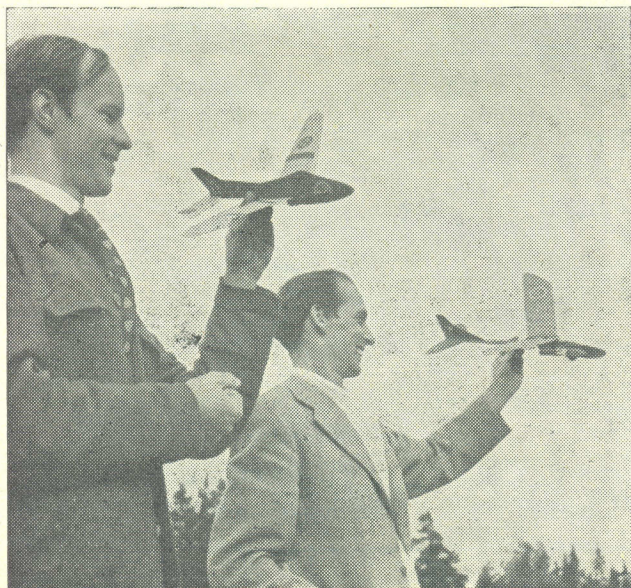
JETEX "350"

9 gånger starkare än »Junior». Kan slå alla svenska fartrekord på flygplan och båtar. Avses för modeller med spv. 90—150 cm och en flygvikt under 250 gr. Bränsle och tillbehör m. m. för 10—12 flygningar.

43: —

TEKNISKA DATA OM JETEX-MOTORERNA:

	»J:r» motor	»100» motor	»200» motor	»300» motor
längd	40 mm	57 mm	75 mm	95 mm
diameter	18 mm	25 mm	30 mm	35 mm
tomvikt	8 g	18 g	32 g	70 g
dragkraft	15 g	30 g	60 g	140 g
vikt pr bränsletablett	4 g	8 g	9 g	12 g
max. antal bränsletabletter pr gång.....	1 st	1 st	1—2 st	1—3 st
gångtid	20 sek	25 sek	35 sek	40 sek

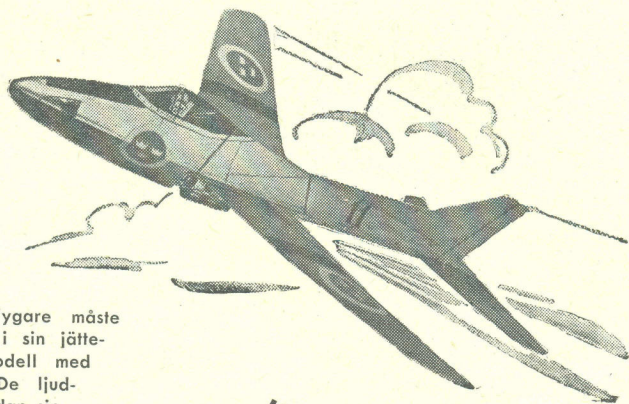
JETEX

— Sigurd Isacson
nya giv för de sven-
ska modellflygarna.

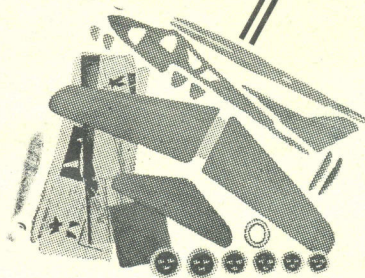
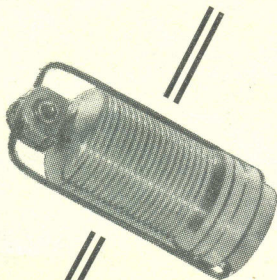
Ing. Isacson och en av hans
medarbetare under provflygning
av JETEX-modellerna METEOR
och DEMON.

METEOR

— en glänsande
jaktplansmodell med
Jetex reaktions-
motor!

Den mest inbitne modellflygare måste medge att METEOR redan i sin jättekartong är en jaktplansmodell med fart, färg och glans... De ljudfartformade vingarna har redan sin ilska orangefärg och blå-gulsvarta emblem. På en timme har man ett i sanning glänsande jaktplan färdigt: kroppen är klädd med riktig, glänsande aluminiumfolie! Och vilken flygförmåga! Driven av sin JETEX reaktionsmotor rusar METEOR mot molnen precis som ett stort

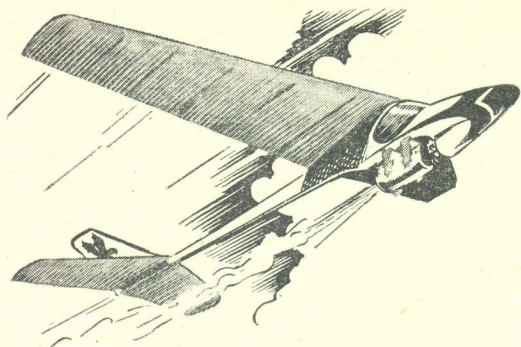

jaktplan och glidflyger från sin stora topphöjd långa sträckor. METEOR utför med lätthet flera loopings i följd och uppnår stora hastigheter! För första gången i landet en flygplanmodell med riktig motor komplett i kartong med bränsle, alla tillbehör, illustrerad handledning och t. o. m. reservdelar! Meteors motor kan även användas i många andra Jetex-modeller som t. ex. Demon, Jetex-Flygplansats och Racerbåtsats.

JETEX-modell som alla kan bygga

Typ	Spännvidd	Motortyp	Flygvikt m, motor	Pris
METEOR	460 mm	JETEX "J:r"	35 gr	5: 90
METEOR med motor, bränsle, tillbehör mm				13: 75
METEOR FÄRDIGBYGGD				
med motor, bränsle och tillbehör mm				18: 75

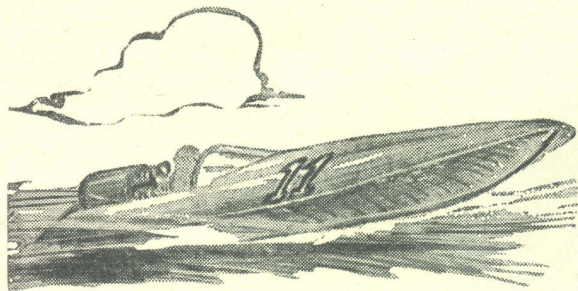
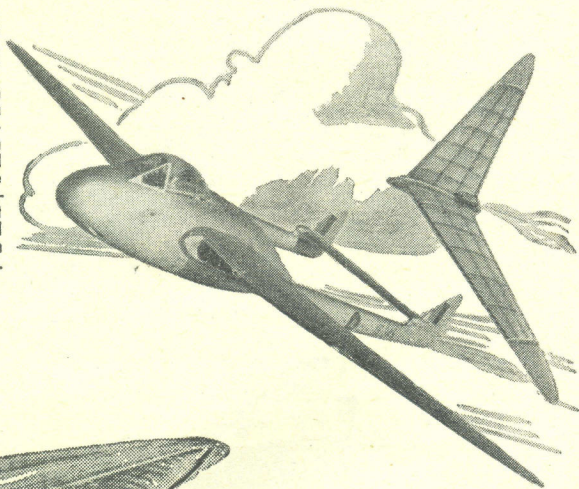
DEMON

strålände tävlingsmodell
för JETEX.

DEMON kan byggas både för JETEX »Junior» och den dubbelt starka JETEX »100» som ger rekordsnabb stigning med jättehöjd och lång härlig glidflykt. Vingen byggs med spryglar och kläds. Kroppen helt i balsa.

VAMPIRE och "FLYGANDE VINGEN" i samma byggsats!

Jetex-FLYGPLANSATS består av en sensationell ritning till vårt snabba »Vampire»-jaktplan som reaktionsdriven flygande modell. Spv. 460 mm (skala 1:25). Dessutom jätteritning till en stor reaktionsdriven »Flygande Vinge» med 700 mm spv. Denna högintressanta konstruktion har mycket goda flygegenskaper. Riktigt med balsaflak, ribbor, papper, emblem etc. för bygge av endera av planen. För JETEX »100» eller JETEX »J:r».

Jetex RACERBÅTSATS

Jetex racerbåt är den snabbaste som utgivits i landet! Uppnår över 25 knops fart och flyger över vattnet! Fantastiskt lättbyggd och stark. Kan byggas i två storlekar. Minsta båten för JETEX »100» eller »J:r», största båten för JETEX »350» eller »200». Ju större motor desto större hastigheter. JETEX »350» är 9 gånger starkare än »J:r».

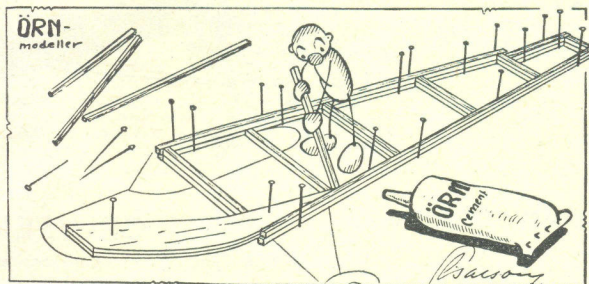

JETEX-modeller — framtidens modeller!

Typ:	Spännvidd:	Motortyp:	Flygvikt: (med motor)	Pris:
DEMON	520 mm (420)	Jetex "100" (J:r)	50 gr (35)	4: 85
Jetex-FLYGPLANSATS	Vampire 460	Jetex "100" (J:r)	50 gr (35)	5: 90
	Vingen 700	" " " "	" " " "	" " " "
Jetex-RACERBÅTSATS	lilla 210 mm. lång	Jetex "100" (J:r)	38 gr (24)	5: 90
	stora 300 mm. lång	Jetex "350" (200)	132 gr (92)	

SPANTBYGGDA MODELLER

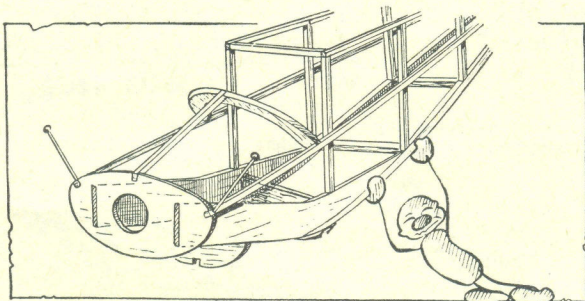
Bilderna hämtade ur ÖRN-seriens jättetrevliga bildserie för bygge och flygning

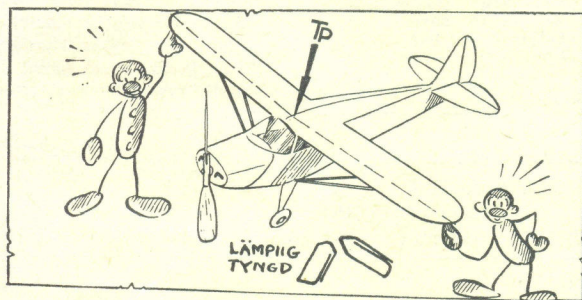
ÄR DU NYBÖRJARE?

I så fall skall Du börja med ÖRUNGEN — landets förnämsta nybörjarmodell (ej spantbyggd). Kan byggas och flygas som glidplan, hög- och lågvingat sportplan samt för reaktionsdrift (Jetex). Se sid. 4.

OVAN: Flygkroppen. När flygkroppen har plana sidor, nålas dessa fast på ritningen mot plant träunderlag, ribba efter ribba (de mörka delarna på ritningen). Bygg bägge sidorna på en gång, över varandra, och limma noga.

T. H.: Sedan nosen limmats ihop med nospantet, insätts återstående spant, kroppen lossas och formlisterna inlimmas i spantens uttag (fukta i skarpa krökningar!).

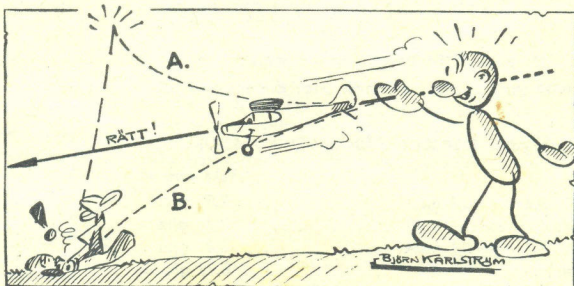
T. V.: Balansera modellen på två fingrar mitt emellan vingens fram- och bakkant (eller något framför). Om stjärten hänger ned, limmar vi in en liten tyngd i nosen (pappersklämmor e. d.), tills planet väger jämnt.

NEDAN: Glidprova i ABSOLUT LUGNT VÄDER. Kasta framåt-nedåt med låg fart. Om planet flyger som A: kasta saktare, eller böj ned höjdrodret 2 mm. B: kasta fortare, eller böj upp rodret 2 mm.

PIPER CRUISER

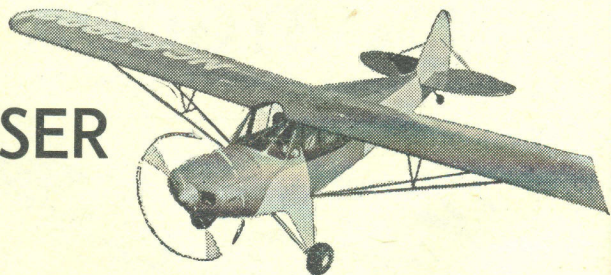
heter landets förnämsta spantbyggda skalamodell.

Förebilden är en modern version av den gamla hederliga »Cuben». Dess »new look» har elegant formad kropp och helt inklädd boxer-motor. Cruiser tar också 3 personer mot Cubens 2 och har bättre prestanda i alla avseenden. Den har i Sverige sålts av ANA-flyg i Nyköping och flugits även på flottörer.

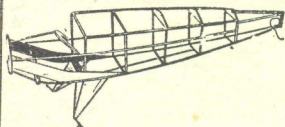

PIPER CRUISER

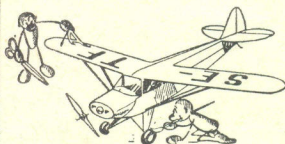
I SKALA 1:25

DETALJER UR LANDETS FÖRNÄMSTA BYGGSATS

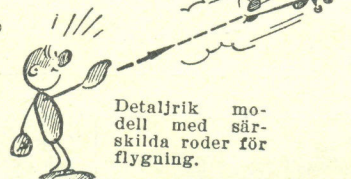
Lättbyggd konstruktion av balsaribbor med klädsel.

Du får en elegant och hyperlätt modell som vinner alla kamraters beundran!

Landets roligaste ritning och 30 bilder av bygget.

Detaljrik modell med särskilda roder för flygning.

PIPER CRUISER GER M E R A

PIPER CRUISER

en önskedröm: äntligen en högelegant skalamodel som VERKLIGEN FLYGER perfekt! Den nya ÖRN-seriens första typ är marknadens värdefullaste modell: PIPER CRUISER, världens första jordenrunt-flygande sportplan, i skala 1:25. Modellen har fjädrande landställ och riktig aerodynamisk vingprofil. Specialpropeller och rörliga roder gör att PIPER CRUISER startar, stiger och landar som sin förebild. Du får en färgglad modell i rött, creme och svart, som vinner alla kamraters beundran! Balsabyggsats med gummimotor och allt för bygget utom lim. Lackas med Testors klardope (kr 1:45). För att få riktigt fina yta stryks modellen med Testors ytglanslack (kr 0:50).

FLYGANDE SKALAMODELL

Typ:	Spännvidd:	Motortyp:	Flygvikt (med motor)	Pris:
PIPER CRUISER	430 mm	g-motor	18 gr	4: 85

Värt att veta om gummimotorer . . .

För att underlätta beräkning av motor och gummivikt lämnas här en tabell över dimensioner och

vikt per meter på CATON högklassiga tävlingsgummiband (se även sid. 10).

Ur Sigurd Isacsons Modellplankonstruktion:

	Vikt per m
0,8×3,2 mm=2,6 mm ²	2,5 g/m
0,8×4,7 mm=3,8 mm ²	3,7 g/m
0,8×6,4 mm=5,1 mm ²	5,0 g/m
Gummit spec. vikt	0,95 g/cm ³

MODELLPLANKONSTRUKTION

av SIGURD ISACSON

Teknisk handbok för alla modellflygkonstruktörer

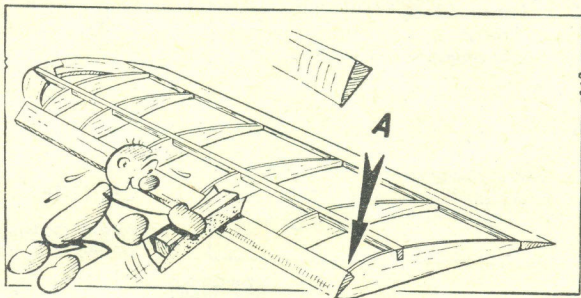
Pris Kronor 4:50

Flygteknikern ser på ÖRN-SERIEN

Specialdetaljer för FLYGANDE MODELL

Eftersom CRUISER är landets första exakta skala-modell som beräknats för verklig flygning är den också först med att ha aerodynamiskt riktig vingprofil (sprygelform) för låga flyghastigheter. Översidan har samma form som förebildens vingprofil, medan undersidan är konkav (välvd). Denna välvning minskar profilens tjocklek och gör tillsammans med den knivvassa framkanten, att luften trots den låga farten och lilla kordan (vingbredden) följer vingprofilens yta i »laminär»

ÖRN-seriens ingenjörberäknade modeller betydligt bättre än tidigare typer. Vill man ha en verkligt stabil modell, bör man även öka vingens V-form (spetsens höjning) till 15 mm i stället för ritningens 6 mm. Vid polflygning har dock detta ingen betydelse. CRUISER liksom ÖRN-seriens senare typer har en speciell flygpropeller med stora, dragande blad (se ritn. Blad 1). För att den inte skall slå i golvet vid polflygning inomhus, böjs landställets lösa, fjädrande pianostråd ned

Putsa av framkant och bakkant så att de blir precis lika vassa som bilden visar. OM FRAMKANTEN (A) INTE BLIR KNIVVASS, FLYGER INTE PLANET RIKTIGT!

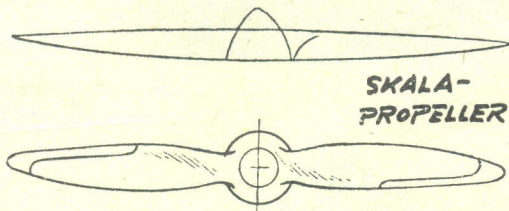
(jämn, obruten) strömning. Det är därför ytterligt noga att följa anvisningarna om knivvass framkant, vilken skall möta luften och »skära» framvingen genom den!

En exakt skalenlig modell kan vanligen inte flyga stabilt med de små styrverksytor (stjärtpän) den får. På CRUISER har därför införts en värdefull nyhet: stabilisatorn byggs för flygning 15 mm längre, och ett särskilt, förstorat sidoroder monterar på fenan. Härigenom flyger modellen stabilt, men kan mycket snabbt ändras till exakt skalenlighet. Även i detta avseende är alltså

10 mm. Härigenom blir landstället samtidigt kvaddsäkert och fjädrande!

Alla dessa finesser gör att en ingenjörberäknad ÖRN-modell flyger utan jämförelse bättre än vanliga »flygande skalamodeller». Man måste dock förstå, att en så liten modell aldrig kan flyga i upprörd luft (blåst). Den kan inte heller flyga längre än gummimotorn går plus möjligen några sekunders glidflygning. Men det är inte flygtiden som är det roliga, utan att modellen startar, stiger och landar som sin förebild! Därför styrs den också med rörliga roder.

Specialdetaljer för EXAKT SKALAMODELL

VINGPROFILEN kan göras skalenlig genom att spryglarna fylls ut med balsa till rak underkant. Detta har dock inte stor betydelse.

En »utställningsmodell» kan redan från början byggas med skalenliga styrverk. Om modellen först skall flygas ett tag, kan därefter stabilisatorn avkopas, varefter de minskade halvorna hoplimmas igen, helst på ett plant underlag (vid inmonteringen i kroppen lossas ena höjdrodret). Sidorodret utbyts mot det mindre skalenliga.

SKALENLIG PROPELLER tillverkas lätt av två propellerdelar jämte spinner. Se bilden! Propellern kan lagras precis som flygpropellern och kopplas till gummimotorn, eller också kan den rotera fritt av luftdraget.

LÄS vidare i specialinstruktionen PIPER CRUISER.

SEGEL-MODELLER

GLID

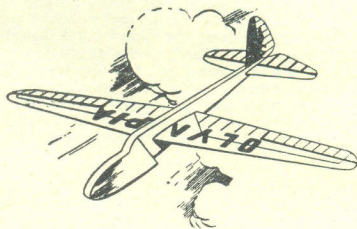
Lättbyggd nybörjarmodell i klass S1. Trevlig, välflygande modell med hel kropp; vingar och stabilisator byggs med spryglar och kläs med papper. Spv. 920 mm. Byggsats med färdiga spryglar och allt för bygget. 4:25

SCRAPPY

Välkänd segelmodell av Löwén-Åbergs konstruktion, som vunnit många tävlingar i Sverige. Spv. 960 mm. Byggsats med kropp och spryglar färdigsågade, ritning och arbetsbeskrivning. 5:—

CHAMPION

Förrnämlig finsk segelmodell. Tävlingsmodell i klass A: 1. Spantbyggd vackert utformad kropp. Spv. 1.000 mm. Komplet byggatsats med ritning i full skala. 5:—

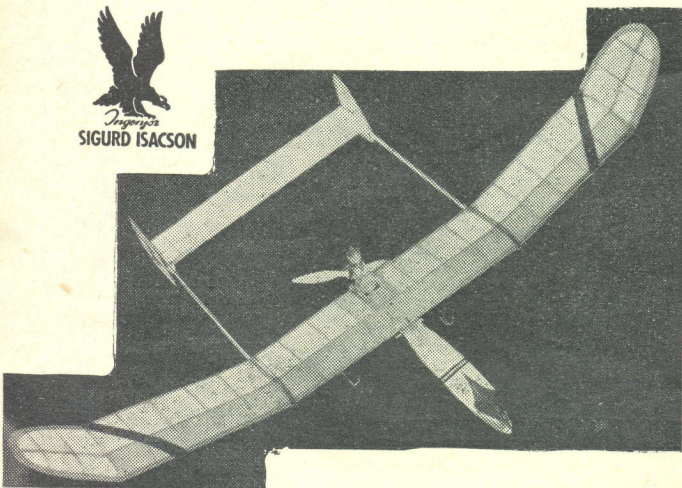

OLYMPIA

Färdig segelplanmodell, riktig beräknad och utförd att flyga perfekt. Vingar i balsaträ med rödblått tryck. Spv. 300 mm. Idealplanet för de yngsta pojkarna.

SEGEL-SCOUT

är en verkligt sensationell modell. Scout anses vara Nordens bästa i intern. klassen. Kan styras i starten med U-kontroll, har autom. kurvroder och strålkastare för kvällsflygning! Utan ändringar kan dieselmotor och hjul monteras, varvid Scout blir en utmärkt dieselmotormodell (se bilden!) som startar och stiger fint och har andets bästa glidflykt!
En bra motor till SEGEL-SCOUT är VIKING. Se på sista sidan i denna bok.
Högglansig yta ger Testors ytglanslack (flaska 0:75). Strykes ovanpå kiardopern.

SEGEL-MODELLER

Typ:	Spännvidd	Motortyp	Flygvikt:	Pris:
OLYMPIA	300 mm	—	10 gr.	1: 75
SEGEL-SCOUT	1450 "	—	(Med Viking 550 gr)	11: 75

JAPANPAPPER

av förstklassigt engelskt fabrikat, storlek 50x75 cm. Färger: vitt, rött, gult, ljusblått och mörkblått.

LÄTTVIKT för Jetex- och g-motormodeller pr ark 0: 35

EXTRA STARKT för diesel- och segelmodeller pr ark 0: 45

NOSKNAPPAR

svarvade i björk med hål för 1 mm axel.

Knapp för 7 mm öppning pr st 0: 12

Knapp för 10 mm öppning pr st 0: 12

TRÄHJUL

svarvade i björk.

15 mm diameter pr par 0: 15

20 » » » » 0: 25

25 » » » » 0: 25

45 » » » » 0: 45

KUPIGA LAGERBRICKOR

Per dussin 0: 15

SVENSKA EMBLEM

karta om 6 st

(2 st 46 mm, 2 st 37 mm, 2 st 34 mm) 0: 25

TESTORS BERÖMDA PRODUKTER

SVART DOPE för dekorationer och detaljer, flaska 0: 75

SLIPLACK (Sanding Sealer) för träytor. Ger hård och glansig yta för målningen, flaska 0: 75

THINNER — specialförtunning för dope, flaska 0: 50

ÖRN-cement

starkt snabbtorkande modellim med örn-garanti, STOR tub 0: 90

GUMMIMOTORER

CATON, högklassigt engelskt tävlingsgummiband.

SPECIALFÖRPACKNING med instr. och uppvidningsvarv:

Röd förpackning, passande till: Auster, Chrislea Ace, Piper Cruiser, Blue Bird, Jakt-Mustang eller Safir 0: 40

Grön förpackning; passande till Örnungen 0: 40

I LÄNGDER.

3,2x0,8 mm pr meter 0: 25

4,7x0,8 mm pr meter 0: 35

6,4x0,8 mm pr meter 0: 45

SPILLBALSA

mycket lämpligt till reparationer och mindre modeller. Paket som innehåller: 20 st ribbor i varierande tjocklekar med en längd ca 300—500 mm, 10 st flak va rierande tjocklek 1—5 mm, bredd 50—70 och längd 300—500 mm, samt 3 st klotsar per paket 1: 50

Levereras i mån av tillgång.

Jetex BRÄNSLESATS

Innehåller bränsle, tändtråd, nätdisk, packningar allt för 10 flygningar.

Till Jetex »J:r» 2: 75

» Jetex »100» 3: 40

» Jetex »200» 3: 90

» Jetex »350» 3: 90

Priser på motorerna på sid. 14.

FRÅGA FÖRST I DIN AFFÄR!

Order under 3 kr kan tyvärr icke expedieras, då expeditionskostnaden blir för hög. Medsänd frimärken som även räcker till porto (för paket 1: 10 kr) eller begär varorna mot postförskott (betalas vid framkomsten).

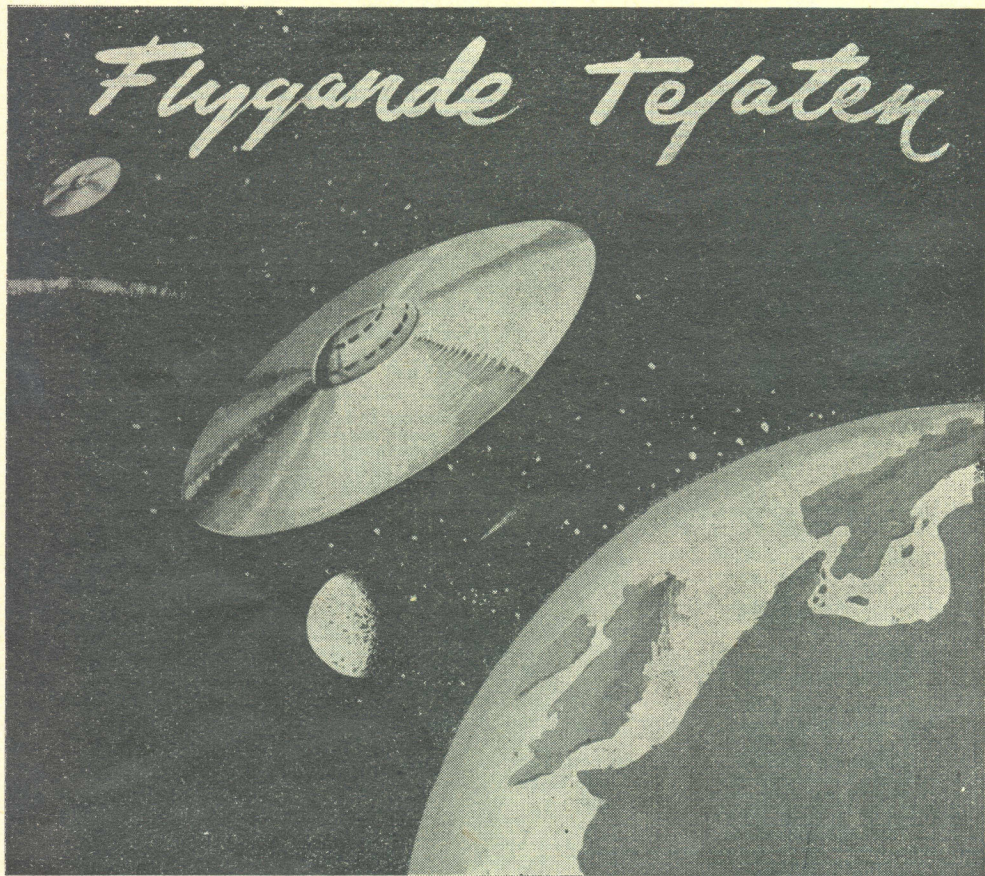
Från hemmasnickare till . . .

Forst. fr. sid. 2.

bilda instruktörer samt konstruera alla skolmodeller, med vilka den nuvarande modellflygorganisationen tränar upp blivande elitflygare. Modellflygaren hade blivit ingenjör och börjat sin verksamhet inom flygindustrin, där han bl. a. medarbetat på segelplanet Fi-1 och Flygvapnets jaktplan J 22.

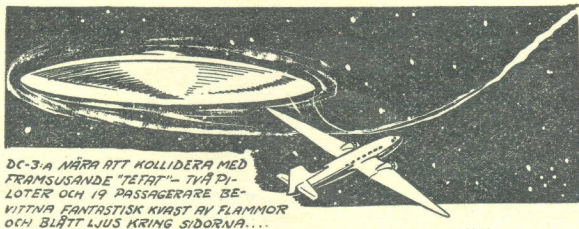
Vid denna tid hade den unge flygingenjören vunnit 3 svenska mästerskap i olika klasser, en rad Östgötamästerskap och utländska tävlingar samt konstruerat »Sunnanvind», segelmodellen som bildade en ny teknik och blev Englands mest framgångsrika modell 1947, då den vann nästan alla tävlingar i sin klass.

Det var nu som hobbyn blev yrke. Ingenjör Isacson etablerade egen firma på Lidingö och med sina modeller ämnade han slå ett stort slag för modellflyget. Han började att skapa AUSTER — ett modellflygplan som kunde byggas av praktiskt taget varenda svensk pojke — inte bara av några få tusen som de tidigare tävlingsmodellerna. Det gav pojkarna en verkligt rolig sysselsättning och skapade flygsinne i 10-dubblad omfattning. AUSTER — en riktig modell som liknar sin förebild, som byggs av färdiga delar efter bilder, som flyga både ute och inne och styras av rörliga roder. Auster fick efterföljare, och idag har Sigurd Isacson närmare 200.000 »flygelever» bland svenska pojkar (och tusentals i utlandet). Du som läser detta är säkert en av dem! Vi vet att hans rika erfarenheter, roliga idéer och brinnande intresse för modellflyget kommer att ge grabbarna många trevliga byggkvällar och spännande flygdagar!

den mest spännande historia världen kan uppvisa . . .

1949 nödlandade det första Tefatet i New Mexico, USA. Jaktplan fann det och världshistoriens mest spännande drama började . . .

DC-3: A NÄRA ATT KOLLIDERA MED FRÄMSUSANDE "TEFAT" - TVÅ PILOTER OCH 19 PASSAGERARE BEVITNA FANTASTISK KVAST AV FLAMMOR OCH BLÅTT LJUS KRING SIDORNA . . .

En intressant experimentbyggsats av

”FLYGANDE TEFATEN”

Efter amerikanska flygvapnets fantastiska rapporter (som just utgivits i Scullys bok) har flyging. Sigurd Isacson konstruerat en flygande modell av det »tefat» som störtat i USA.

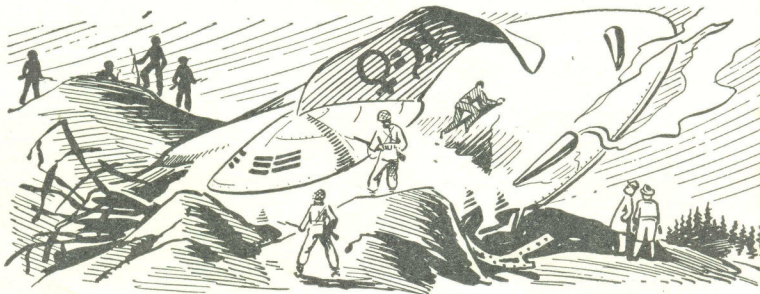
Modellen finns i lättbyggd sats med alla delar FÄRDIGA, tryckt aluminiumhölje, startrotor och detaljerad ritning. Instruktiv bild för bygge och

flygning med flera roliga tips för tävlingar. Diameter 170 mm. Byggsats 3:90.

Med varje byggsats följer dessutom ett spännande häfte med en mängd av bilder som avslöjar hur »Tefatet» ser ut inuti, hur det framdrives, styrs m. m. Du får också en högingtressant genomskärningsbild av »Tefatet».

Bygg själv en flygande modell av nödlandat rymdskepp!

Byggsats 3:90

Bliv först att avslöja ”FLYGANDE TEFATENS” gåta för kamraterna!

SENASTE FLYGNYTT

ALLTID FÖRST

i

TEKNIK **FÖR ALLA**

NORDENS STÖRSTA TIDNING FÖR POPULÄRTEKNIK, HOBBY
OCH MODELLBYGGE

Helår 14.— Utkommer varannan fredag Halvår 7,50

BLIV MEDLEM I TFA:S ÖRNFLYGARKLUBB
BÄR DET FÖRNÄMLIGA ÖRNFLYGARMÄRKET

Ingenjör Isacson ger Er ritningar och arbetsbeskrivningar till modellbyggen,
flygtips, nyheter och frågeservice gratis.

VIKING

— en motor som
verkligen går!

En stark diesel på 2,5 cc (stora klassen) som är 15% lättare än tidigare typer, elegantare och framförallt lätskött! Ett barn kan faktiskt sköta Viking. Viking är det nya danska trumfasset, provkörd av Danmarks Teknologiska Institut med ett fastställt varvantal av hela 6.000—12.000 varv/minut. Det ger verkligt »krut» i den eleganta propellern.

Denna STORA motor får Du
för endast

59:-

Propeller till dito:

för friflygning 4:75 för linkontroll 4:75
Reservdelar alltid i lager.

En bra modell till VIKING är SEGEL-SCOUT. Se sidan 20.

2,5 cc

ÖRN-modellerna köper Du bäst hos: